

การถอดรหัสบันทึกหลังสอนเพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนรูวิชา

การฝึกปฏิบัติการพยาบาลทารกแรกเกิด

Journal Decoded for Improving Learning Provision on Neonatal Nursing Practice

พัชรี วรกิจพูนผล,* MS.

Patcharee Woragidpooonpol, MS.

เนตรทอง นามพรหม,** พย.ม.

Nethong Namprom, M.S.N.

บทคัดย่อ

การปรับปรุงการเรียนการสอนตามผลการประเมินทุกขณะของการสอนของผู้สอนนั้น หากไม่มีการบันทึก องค์ความรู้นั้นจะยังคงอยู่ในตัวผู้สอน การบันทึกหลังสอนจะทำให้มีการคิดวิเคราะห์ ไตร่ตรองอย่างถ่วงถ่วงเกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ พัฒนาและปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพ การวิจัยเชิงปฏิบัติการครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนในวิชาการฝึกปฏิบัติการพยาบาลเด็กทั้งในทารกแรกเกิดปกติและทารกแรกเกิดที่เจ็บป่วย ด้วยการบันทึกหลังสอนและถอดรหัสบันทึกหลังสอน กลุ่มตัวอย่างคือนัก ศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 จำนวน 23 คนและนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 จำนวน 21 คน ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2551 และผู้วิจัยซึ่งเป็นอาจารย์ที่นิเทศจำนวน 2 คน เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย คือ แผนการสอนทารกแรกเกิดปกติและแผนการสอนทารกแรกเกิดที่เจ็บป่วย ส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบบันทึกหลังสอน และแบบสัมภาษณ์ทัศนคติต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

ผลการวิจัยพบว่า เมื่อผู้สอนได้ประเมินการจัดการเรียนการสอนของตนเองแบบใคร่ครวญไตร่ตรองผ่านการเขียนบันทึกหลังสอนแล้วมีการถอดรหัสสิ่งที่ได้บันทึกแล้วนำข้อมูลดังกล่าวมา ปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดการสร้างข้อสรุปจากสิ่งที่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับตัวผู้เรียนและผู้สอนในหลายแง่มุม อีกทั้งยังมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่ใช้ได้ผลจริงกับสถานการณ์ที่มีบริบทเฉพาะเจาะจงกับนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาแห่งนี้ อันจะนำไปสู่การปรับปรุงแผนการสอนในปีการศึกษาต่อไป ช่วยทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นำไปสู่การเป็นนักปฏิบัติมืออาชีพและองค์กรแห่งการเรียนรู้ในที่สุด

คำสำคัญ : การถอดรหัสบันทึกหลังสอน การจัดการเรียนรู้ นักศึกษาพยาบาล การฝึกปฏิบัติการพยาบาลทารกแรกเกิด

Abstract

Instructors regularly improve their learning provision after each teaching assessment, however, without any records, such knowledge

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

** อาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

is kept to themselves. Journal helps the instructors to analyze and scrutinize thoroughly their lesson plans or learning provisions to enhance students' learning, develop and improve their work efficiency. The objective of this action research was to study and develop learning provision plans of Neonatal Nursing Practice course for both normal and high-risk newborns through journal decoded. The sample of this study comprised 23 junior and 21 senior nursing students who enrolled in the first semester of academic year 2008, and two teachers who were the researchers as well. The instruments implemented in the research were lesson plans for normal and high-risk newborns, and ones for data collection were a journal form, and a questionnaire of the nursing students' attitudes towards learning.

The results of the study showed that upon thorough self-assessment of lesson provision plans through journal decoded, and continuous improvement of lesson provisions, the instructors could make an exclusive summary based on the students and the instructors in many perspectives, and had guidelines to practical problem-solving in a specific situation for nursing students in this institute, thus leading to the improvement of lesson plans for the next academic year, and enabling the instructors to work more efficiently and, eventually, to bring about professional practitioners and learning-based organization.

Key words : Journal decoded, learning provision, nursing students, neonatal nursing practice

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การสอนเพื่อให้เกิดความคิดอย่างมีวิจารณญาณ ได้ถูกสอดแทรกอยู่ทั้งในการสอนกระบวนการวิชาทฤษฎี และการนิเทศบนหอผู้ป่วยของอาจารย์พยาบาลตลอดเวลา เพียงแต่ผู้สอนอาจไม่รู้ว่าสิ่งที่ตนเองทำในบางครั้งนั้น คือ การสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความคิดอย่างมีวิจารณญาณ แต่หากผู้สอนได้ตระหนักถึงความสำคัญ เรียนรู้ถึงวิธีการเรียนการสอนและ มุ่งมั่น เพื่อให้ผู้เรียนมีความคิดอย่างมีวิจารณญาณติดตัวไปตลอดชีวิตการทำงานของผู้เรียนนั้น วิธีการสอนที่ทำในบางครั้งนั้น ก็จะถูกนำมาใช้ให้บ่อยขึ้นและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (รัชนิวรรณ รอส, 2544ก) ในการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนคือ ผู้วิจัยจึงได้พยายามที่จะพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่หลากหลายให้เหมาะสมกับลักษณะกระบวนการวิชา เนื้อหาวิชา ลักษณะธรรมชาติของผู้เรียนตลอดจนสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณสมบัติครบถ้วน

กระบวนการวิชาการฝึกปฏิบัติการพยาบาลเด็ก มีการฝึกปฏิบัติงานเพื่อสร้างเสริมสุขภาพเด็กปกติ ้วยต่างๆ ในหออภิบาลทารกแรกเกิด โครงการศูนย์ศึกษาเด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาล และสถานสงเคราะห์เด็ก โดยที่ผ่านมา ผู้สอนได้ทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด มีทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา ได้แก่ งานวิจัย การพัฒนารูปแบบการประเมินผลการปฏิบัติของนักศึกษาโดยการสอบแบบ Objective Structured Clinical Examination (OSCE) (พัชรี วรกิจพูนผล และอมรรัตน์ งามสวย, 2549) งานวิจัยการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบประเมินแฟ้มสะสมงานสำหรับนักศึกษาพยาบาล (พัชรี วรกิจพูนผล และเนตรทอง นามพรม, 2550) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ได้แก่ การ